

1.

Bruxelles, den 18.12.2013
COM(2013) 899 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Evaluering af Europass-initiativet

Anden evaluering af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om en samlet fællesskabsramme for større gennemsigtighed i kvalifikationer og kompetencer (Europass)

DA

DA

1. INDLEDNING

Læringsmulighederne nu om dage er ubegrænsede, grænseløse og øjeblikkelige. Enkeltpersoner kan lære og tilegne sig nye færdigheder og kompetencer, ikke kun i klasseværelsets traditionelle rammer, men i stigende grad uden for dette og i deres eget tempo. I denne tid med hurtige økonomiske og teknologiske forandringer gennemgår enkeltpersoner også adskillige forandringer i deres faglige og akademiske liv, krydser grænser og veksler mellem eller kombinerer arbejde, uddannelse, videreuddannelse eller frivilligt arbejde. I takt med at trykket for beskæftigelsesegnethed og bedre kvalifikationer vokser, stiger behovet for mere åbne og fleksible uddannelsessystemer, der er bedre skræddersyet til de lærendes og arbejdstagernes behov og forhold. Deres samlede kvalifikationer, færdigheder og kompetencer bør let og hurtigt kunne anerkendes og forstås af arbejdsgivere og uddannelsesinstitutioner overalt i Europa.

Kommissionen har i de seneste år gennem adskillige Europa 2020-initiativer og særligt i lyset af den vedvarende høje arbejdsløshed¹ understreget vigtigheden af at gøre lærende og arbejdstagere i stand til klart og tydeligt at kunne beskrive deres færdigheds- og kompetenceprofiler, om de er erhvervet formelt, ikke-formelt eller uformelt. Dette er med til at fremme mobilitet og forbedrer udsigterne for jobs og livslang læring. Dette mål er understreget i "Nytænkning på uddannelsesområdet"², hvori Kommissionen bekendtgør, at den foretager sonderinger af det europæiske område for færdigheder og kvalifikationer for at sikre, at færdigheder og kvalifikationer let kan anerkendes på tværs af grænserne.

Europass, der er oprettet i 2005³, støtter disse mål ved at hjælpe lærende og arbejdstagere til at gøre deres kompetencer og viden mere forståelige i hele Europa gennem redskaber, der registrerer og gør deres færdigheder og kvalifikationer gennemsigtige (se afsnit 2 for en fuldstændig beskrivelse). Mens dets grundlæggende mål er mere og mere relevant, skal nogle af dets nuværende redskaber tilpasses for at tage de udfordringer op, som nutidens lærendes og foranderlige arbejdsmarkedets forventninger og behov stiller.

I denne rapport analyseres resultaterne i Europass-rammen på grundlag af den eksterne evaluering af Europass foretaget i 2012⁴. Det blev understreget deri, at de oprindelige målsætninger stadig er relevante, særligt for strategirammen "Uddannelse og erhvervsuddannelse 2020" inden for det europæiske samarbejde (ET 2020)⁵. Europass støtter fri bevægelighed for lærende og arbejdstagere for livslang læring eller arbejde ved at gøre det muligt at sammenligne færdigheder, kvalifikationer og læringsresultater. Europass, og særligt Europass-CV'et, har etableret sig i og uden for Europa som et anerkendt og pålideligt mærke for gennemsigtighed og anerkendelse. Ifølge tal fra marts 2013 er mere end 27 mio. Europass-CV'er blevet udfyldt online, siden det blev lanceret i 2005. Europass-redskaber er derudover

¹ KOM(2010) 478 endelig, KOM(2010) 682 endelig, KOM(2010) 245 endelig/2, COM(2012) 173 final og COM(2012) 485 final.

² COM(2012) 669 final.

³ Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2241/2004/EF af 15. December 2004, herefter i denne rapport benævnt "beslutningen".

⁴Se artikel 15 i beslutningen. Denne rapport fokuserer på resultaterne i den anden Europass-evaluering udført i 2012 af Public Policy and Management Institute (PPMI). Se

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm#trainingHeader.

⁵ EUT C 119 af 28.5.2009, s. 2.

omkostningseffektive, og deres brug og udbredelse har udviklet sig betydeligt siden den første Europass-evaluering i 2008.

Nuværende Europass-mangler med hensyn til at håndtere skiftende uddannelses- og arbejdsmarkedsforhold påpeges også i denne rapport. Nogle af dets redskaber fremmer ikke fleksible læringsforløb, og de giver heller ikke mulighed for omfattende registrering af færdigheder erhvervet gennem ikke-formel eller uformel læring, herunder gennem internetbaseret undervisning, som anført i Kommissionens meddelelse "Åbning af uddannelsessektoren"⁶, som blev offentliggjort for nylig. Evalueringsdata viser også, at de fleste Europass-redskaber stadig ikke når helt ud til store grupper af potentielle brugere. I øjeblikket er Europass-brugerne ofte unge, kvinder og højtuddannede. En bedre koordinering med tjenester, som giver karrierevejledning, og integration i Europass-rammen vil kunne gøre det muligt at sigte efter store grupper — som f.eks. lavtuddannede arbejdsløse, som ofte ikke har de nødvendige færdigheder til at udfylde Europass-dokumenterne, eller som synes, de er for komplekse eller forvirrende. Andre nødvendige forbedringer omfatter større konvergens med andre europæiske referencerenskaber og bedre interoperabilitet mellem Europass-IT-redskaber og EU-redskaber, der anvendes til jobmatching.

For at afhjælpe sådanne mangler bør den nuværende Europass-struktur omdannes til en mere enkel og mere målrettet og ajourført tjeneste, der samtidig bevarer hovedlinjerne i dets oprindelige målsætning om sammenlignelighed og gennemsigtighed af færdigheder og kvalifikationer for at forbedre de lærendes og arbejdstagernes geografiske og erhvervsmæssige mobilitet. En genvurdering af Europass bliver endnu mere presserende, eftersom flere private, lokale og/eller nationale initiativer med lignende mål i øjeblikket er under udvikling, navnlig i elektronisk form som f.eks. e-porteføljer.

Disse overvejelser vil være afgørende for at styrke den rolle, som Europass har i udviklingen af et europæisk område for færdigheder og kvalifikationer, hvorved Kommissionen vil styrke synergierne mellem de forskellige europæiske gennemsigtigheds- og anerkendelsesredskaber for færdigheder og kvalifikationer. Med henblik herpå vil resultaterne af denne rapport blive kombineret med resultaterne af evalueringerne af den europæiske referenceramme for kvalifikationer og den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelse og af midtvejsrapporten om kvalitetssikring inden for videregående uddannelser. Sammen vil de støtte den offentlige debat, der vil finde sted om det europæiske område for færdigheder og kvalifikationer i vinteren 2013/2014.

2. RESULTATER OG VIRKNINGER

Europass, der er oprettet i 2005, er en portefølje af fem forskellige dokumenter, der indeholder beskrivelser af alle indehaverens læringsresultater, officielle kvalifikationer, erhvervserfaring, færdigheder og kvalifikationer, der er opnået i tidens løb. To Europass-dokumenter er egenerklæringsredskaber: det europæiske CV⁷ og Europass-sprogpasset⁸, og

⁶ COM(2013) 654 final.

⁷ Model for beskrivelsen af indehaverens curriculum vitae.

⁸ Et selvevalueringsredskab for sprogfærdigheder, der bruger referenceskalaerne i den fælles europæiske referenceramme for sprog.

tre er udstedt af uddannelsesorganer: Europass-tillægget til eksamensbeviser⁹, Europass-tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser¹⁰ og Europass-mobilitetsdokumentet¹¹. Alle dokumenter har et fælles mærkenavn (Europass) og logo. Europass er tilgængeligt gratis på 27 sprog i et lettilgængeligt elektronisk format på Europass-portalen¹². Enkeltpersoner har siden 2012 været i stand til at samle samtlige Europass-dokumenter i det europæiske kvalifikationspas, en brugervenlig elektronisk folder, som hjælper indehaveren med at opbygge en personlig modulær fortegnelse over personlige færdigheder og kvalifikationer, som han har erhvervet i løbet af sit liv.

2.1 Nye målgrupper

Samtlige Europass-dokumenter anses — i forskelligt omfang — for at være vellykkede med hensyn til at gøre færdigheder, kompetencer og kvalifikationer mere sammenlignelige på tværs af lande og sektorer samt ved at have gjort arbejdsgivernes og uddannelsesinstitutionernes udvælgelsesprocesser lettere. International anerkendelse af dokumenterne er hovedårsagen til, at slutbrugerne vælger Europass. Europass opfattes som et stærkt mærke med væsentlig europæisk merværdi, og det når ud til en stor målgruppe. F.eks. anfører interessenter og nationale Euresrepræsentanter¹³, at for de nuværende brugere af Eures er CV'et og tillæggene til eksamensbeviser og erhvervsuddannelsesbeviser de mest nyttige Europass-dokumenter.

CV'et betragtes som det mest nyttige, værdsatte og bedst kendte instrument af alle Europass-redskaberne. Brugen af det er øget støt — alene i 2012 blev der skabt næsten tolv gange flere CV'er online end i 2006. Som anført var der i marts 2013 blevet skabt mere end 27 mio. CV'er siden lanceringen af Europass. Endvidere betragtes tillæggene til eksamensbeviser og erhvervsuddannelsesbeviser som vigtige værktøjer, der ved at gøre brug af internationale standarder hjælper uddannelsesinstitutionerne med at styre og strukturere deres uddannelsesprogrammer mere effektivt. På trods af dette når de fleste Europass-redskaber endnu ikke fuldt ud frem til store grupper af potentielle brugere. I 2012 blev der kun skabt 115 000 Europass-sprogpas online, og kun 80 000 Europass-mobilitetsdokumenter blev fordelt.

De berørte parter — herunder også arbejdsgivere og fagforeninger — endelige brugere og potentielle brugere er enige om, at Europass-redskaberne bidrager positivt til mobilitet for livslang læring og på arbejdsmarkedet. 58 % af respondenterne til en interviewundersøgelse, der blev udført under den eksterne evaluering¹⁴, følte at CV'et hjalp dem med at blive kaldt til samtale om job, uddannelse eller frivilligt arbejde eller med at blive forudvalgt til et job eller en mulighed for uddannelse eller frivilligt arbejde, 46 % følte, at det hjalp dem med at blive

⁹ Det indeholder en liste over de resultater, som indehavere af eksamensbeviser fra videregående uddannelser eller uddannelser, herunder oplysninger angående studieretning og karakterer, har opnået.

¹⁰ Beskrivelse af indholdet af erhvervsfaglige kvalifikationer, der supplerer et erhvervsuddannelsescertifikat, der allerede er udstedt.

¹¹ Dokument udstedt af nationale uddannelsesmyndigheder, der registrerer arbejds- og uddannelseserfaringer i andre europæiske lande.

¹² Portalen er blevet udviklet og forvaltet af Cedefop, hvor portalen også har haft til huse, på vegne af Kommissionen. Se <http://europass.cedefop.europa.eu/da/home>.

¹³ <https://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=da>.

¹⁴ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/training/2013/europass_en.pdf. Data i denne rapport er taget fra den eksterne evaluering.

optaget på livslange læringsprogrammer (f.eks. Erasmus), sprogkurser osv. Europass er navnlig et værdifuldt bidrag til at skifte job eller at flytte: 60,4 % af respondenterne erkendte Europass' bidrag til denne udvikling. Europass-dokumenter opfylder behovene hos det store flertal (omkring 80 %) af dets brugere, uanset deres alder og uddannelsesmæssige baggrund.

Ikke desto mindre er det de færdige kandidater, der anvender Europass mest. 40 % af Europass-slutbrugere har et arbejde, og 37 % er under uddannelse. Europass spiller også en vigtig rolle i både tværnational og national mobilitet. Mere end 40 % af de personer, der er mobile indenlands, bruger nu Europass-dokumenter. Europass-brugere har tendens til at være unge, kvinder og højtuddannede. Næsten 60 % har et eksamensbevis fra en videregående uddannelse. Kvinder udgør 59,4 % af Europass-brugerne.

Lavtuddannede arbejdsløse enkeltpersoner er sammen med frivillige den gruppe, det er sværest at nå. De udgør henholdsvis 12,8 % og 1,1 % af Europass-brugerne. Tallene (fig. 1) viser, at et stort antal lavtuddannede og/eller arbejdsløse, der ikke bruger Europass, ofte mangler færdighederne til at udfylde dokumenterne eller finder dem for komplekse eller forvirrende. Måltrettet vejledning til disse grupper kan forbedre deres adgang til Europass-dokumenter.

Fig. 1: Europass-brugere efter uddannelsesmæssig/erhvervmæssig status¹⁵

Uddannelsesmæssig/erhvervmæssig status	Alle Europass-dokumenter	Euro-pass-CV	Euro-pass-LP	Euro-pass-CS	Euro-pass-DS	Euro-pass-MD
Uddannelse	37,3%	30,2%	26,3%	20,1%	19,5%	30,5%
Frivillig ordning	1,1%	1,5%	1,5%	1,1%	1,1%	1,0%
Beskæftigelse (under fem år)	19,5%	20,2%	21,1%	31,4%	25,8%	32,4%
Beskæftigelse (over fem år)	20,8%	26,4%	32,0%	29,1%	35,2%	12,3%
Arbejdsløs/jobsøgende	12,8%	15,9%	12,5%	9,9%	14,4%	12,6%
Andet	8,5%	5,8%	6,6%	8,4%	4,0%	11,2%
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kilde: Europass-evaluering fra PPMI i 2012.

Som det fremgår af fig. 2, er unge respondenter (op til 35 år) de hyppigste brugere af Europass-dokumenter, måske fordi de sandsynligvis er mere åbne over for mobilitet (mellem steder, jobs og erhvervssektorer).

Fig. 2: Europass-brugere efter alder¹⁶

¹⁵ Akronymerne står for: CV: curriculum vitae, LP: sprogpas, MD: mobilitetsdokument, DS: tillæg til eksamensbeviser og CS: tillæg til erhvervsuddannelsesbevis.

¹⁶ Idem.

Alder	Alle Europass-dokumenter	Europass CV	Europass-LP	Europass-DS	Europass-CS	Europass-MD
<20	9 %	9 %	10 %	2 %	11 %	10 %
21-25	41 %	40 %	35 %	35 %	42 %	49 %
26-35	30 %	32 %	31 %	40 %	27 %	31 %
36-49	14 %	15 %	18 %	18 %	17 %	7 %
50+	5 %	5 %	6 %	4 %	5 %	3 %

Kilde: Europass-evaluering fra PPMI i 2012. Procentsatser er blevet afrundet.

Europass har også en "pædagogisk virkning" på indehaveren af disse dokumenter. Den enkelte opfordres til at overveje sine egne færdigheder og kompetencer og til at videregive disse mere klart. Dette hjælper jobsøgende med at koncentrere sig om de færdigheder og kompetencer, som oftest kræves for ledige stillinger.

2.2 Fremme af fleksible læringsforløb

Undersøgelsen viste, at interessenterne havde stigende forventninger til, at Europass tilpasser sig brugernes skiftende behov. Europass bør gøre det muligt for den enkeltes samlede færdigheder og kvalifikationer, som omfatter alle uddannelses- og erhvervsuddannelsessektorer og former for læringsprocesser, at blive fuldt ud dokumenteret på en let måde. En forenkling og ajourføring af hele rammen, plus stærkere indre sammenhæng, vil tydeligvis være en hjælp til moderne og fleksible uddannelsesforløb, der er rettet mod den lærende. Spørgsmål som f.eks. den stigende betydning af ikke-formel eller uformel læring for erhvervelse af nye færdigheder og kvalifikationer eller redskaber som "open badges", som er udarbejdet af onlineuddannelsesudbydere, behandles på nuværende tidspunkt ikke inden for rammerne af Europass-ordningen.

Inden for formel uddannelse og erhvervsuddannelse har Europass i øjeblikket to separate supplerende dokumenter, der hver især dækker en specifik uddannelsessektor og et andet meritoverførselssystem. Dette format kan begrænse læringsforløbenes anbefalede gennemtrængelighed. Skabelsen af en fælles struktur for disse tillæg til at dække alle niveauer og former for uddannelse og erhvervsuddannelse (skoler, erhvervsuddannelser, videregående uddannelser og voksenuddannelser) vil fremme en fælles forståelse af kvalifikationer, uanset hvilken sektor, der har udstedt dem. Lærende og arbejdstagere vil således være i stand til lettere at påvise deres færdigheder, når de anmoder om yderligere læring i en anden sektor. En fælles model, der forhindrer afvigelser, ville også gøre tillæggene lettere at læse for arbejdsgivere.

Europass mangler i øjeblikket et redskab til en omfattende registrering af færdigheder og kompetencer, der er erhvervet gennem ikke-formelle eller uformelle læringsprocesser (herunder online). Det nuværende Europass-mobilitetsdokument har haft begrænset anvendelse indtil nu og kan strengt set kun anvendes til international mobilitet.

Endelig er det eneste Europass-selverklæringsdokument, der supplerer CV'et — sprogpasset — blevet udnyttet af et meget begrænset antal personer. Brugere og arbejdsgivere mener, at CV'et i sig selv bør give et samlet overblik over personlige færdigheder, såsom sprog og IKT-kompetencer, uden at der er behov for supplerende selverklæringsdokumenter udarbejdet af CV-indehaveren.

Disse forbedringer bør gøre hele regelsættet lettere og enklere at anvende. Omformning af Europass kan kræve en revision af dets nuværende retsgrundlag, idet den nuværende beslutning ikke giver mulighed for erstatning, ændring eller ophævelse af nogen af de fem grundlæggende Europass-dokumenter.

2.3 Bedre synergi med andre europæiske initiativer

Andre europæiske redskaber som f.eks. den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF)¹⁷, det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET)¹⁸ og det europæiske meritoverførselssystem (ECTS)¹⁹ er blevet gennemført parallelt med Europass i det sidste årti til støtte for udveksling af lærende og arbejdstagere. De bidrager til reel europæisk mobilitet, da en persons viden, færdigheder og kompetencer klart kan forstås og hurtigt vil blive anerkendt.

Disse instrumenter blev ikke udviklet uafhængigt af hinanden og supplerer Europass. Gradvis integration af og reference til EQF, ECVET og ECTS i Europass kan forventes som gennemførelsen af disse instrumenter skrider frem. I den europæiske henstilling om EQF blev det specificeret, at alle nye kvalifikationscertifikater, eksamensbeviser og Europass-dokumenter udstedt af de kompetente myndigheder fra 2012 skal indeholde en klar henvisning til det passende EQF-niveau. Nogle lande (CZ, DK, EE, FR og IE) er allerede begyndt at registrere disse niveauer i de relevante Europass-dokumenter (tillæggene til eksamensbeviser og erhvervsuddannelsesbeviser), men der er behov for en yderligere indsats fra de øvrige lande.

På trods af at der er komplementaritet mellem disse initiativer, er der stadig plads til at forbedre sammenhængen, således at de forskellige redskaber og tjenesteydelser udbydes på en koordineret måde. I øjeblikket tilbydes brugerne ikke en letforståelig, ensartet adgang til disse instrumenter. De europæiske gennemsigtigheds- og mobilitetsredskaber er ikke forbundet i tilstrækkelig grad, selv om næsten alle har deres egen portal, og nogle har områder, hvor de konvergerer (f.eks. kan onlineredskabet til CV'er hjælpe Euresbrugere med at skabe deres Europass-CV på Eures' websted). Det gør det vanskeligere for potentielle brugere at få adgang til relevante oplysninger, dokumenter og tjenesteydelser.

Det er nødvendigt med øget interoperabilitet mellem Europass og andre EU-redskaber, der anvendes til jobmatching, herunder Eures. Tilsvarende skal synergieffekterne forbedres mellem Europass og Youthpass, som er et redskab til at forbedre anerkendelsen af unges læringsresultater, når de har deltaget i projekter, der støttes under EU-programmet Aktive unge, for at undgå potentielle overlapninger. Et andet eksempel er anerkendelsen af

¹⁷ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/eqf_en.htm.

¹⁸ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/ecvet_en.htm.

¹⁹ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/ects_en.htm.

erhvervsmæssige kvalifikationer i en medlemsstat, der giver adgang til et lovreguleret erhverv²⁰. Indehavere af kompetencer bør kunne tilføje afgørelsen om anerkendelse til Europass, på papir eller elektronisk, herunder når den er opnået gennem proceduren for det nye europæiske erhvervspas.

2.4 Udøvelse af effektiv og bæredygtig forvaltning

Anvendelsen og kendskabet til de forskellige Europass-redskaber er øget støt siden lanceringen af initiativet i 2005. Europass-portalens er den primære årsag til den stigende brug af og kendskab til disse gennemsigthedsredskaber. Den har vist sig at være meget vellykket for så vidt angår besøg, anvendelse og brugertilfredshed. Antallet af besøg er steget hvert år fra omkring 3 mio. i 2006 til næsten 15 mio. i 2012. Omkring 88 % af brugerne i undersøgelsen var enige i, at Europass-portalens er brugervenlig og enkel. 60 % mente, at den fremtidige udvikling af portalens især bør omfatte information og rådgivning om tværnational mobilitet, anerkendelse af kvalifikationer og jobsøgning.

De nationale Europass-centre er sammen med Europass-portalens de vigtigste midler til at gennemføre Europass. De nationale Europass-centre har været operationelle i alle EU-lande såvel som i Island og Norge siden medio 2005 (2007 i Bulgariens og Rumæniens tilfælde og 2011 i Kroatiens tilfælde), i Liechtenstein siden 2006, i Tyrkiet siden 2008 og i Schweiz siden 2011. Deres andel i at øge bevidstheden om Europass og at fremskaffe de nødvendige oplysninger for alle interesserede parter anses for at være tilfredsstillende.

Et flertal af de nationale Europass-centre samarbejder regelmæssigt med andre organer såsom Euroguidance og NARIC-centre, Euresagenturer, nationale agenturer under programmet for livslang læring, Eurodesk og Europe Direct, selv om et sådant samarbejde kunne styrkes, og synergierne kunne udnyttes bedre. Større konvergens mellem disse organer ville føre til forenklede strukturer og bedre tjenester tættere på de lærende og arbejdstagerne, hvilket vil lette adgangen til Europass, navnlig for de grupper, der i øjeblikket er mindst begunstigede af ordningen. Tiltag fra de nationale Europass-centres side til at fremme Europass-redskaberne blandt private udbydere af arbejdsformidling har vist sig at være mindre vellykkede. De fleste af disse udbydere ville kun være villige til at fremme brugen af Europass-dokumenter mod vederlag.

Cedefop har en klar rolle i Europass' succes. Ud over effektiv forvaltning af Europass-portalens og støtte til nationale Europass-centre bidrager det med sin ekspertise til den konceptuelle udvikling af Europass-rammen.

Kommissionen gav i 2012 finansiel støtte på i alt 2 250 000 EUR til de nationale Europass-centre gennem programmet for livslang læring. Gennem den eksterne evaluering blev der fundet en stigning i effektivitetsniveauet for alle de Europass-aspekter, der blev analyseret, sammenlignet med 2008-evalueringen. Antallet af Europass-dokumenter, der blev skabt online og udstedt, samt antallet af besøg på portalens er steget støt uden udsigt til noget fald i Europass-redskabernes popularitet, mens EU²¹ og nationale kilder ikke har øget deres

²⁰ Direktiv 2005/36/EF.

²¹ EU's bidrag udgør op mod 50 % af de nationale Europass-centres driftsomkostninger.

finansielle støtte mærkbart. Stigende effektivitet blev konstateret både med hensyn til nationale Europass-centres salgsfremmende aktiviteter og brugen af forskellige Europass-redskaber.

Europass' samlede omkostninger (fra nationale, Kommissionens og Cedefops budget(ter)) er på omkring 31,5 mio. EUR siden lanceringen. Gennemsnitsomkostningerne for at skabe et CV er omtrent 0,58 EUR, baseret på 54 mio. Europass-CV'er udstedt siden 2005 (28 mio. skabt online og 27 mio. downloaded), hvilket er en pris på omkring en fjerdedel af skønnet fra 2008 (2,10 EUR). I betragtning af de lave omkostninger pr. dokument og den store tilfredshed blandt brugerne, konkluderes det i evalueringen, at gennemførelsen af Europass er pengene værd. Europass vil dog næppe forblive bæredygtig uden fortsat europæisk økonomisk støtte. De fleste nationale Europass-centre vil ikke være i stand til at fortsætte driften uden EU-støtte, da der ikke er identificeret nogen brugbare alternative finansieringskilder til Europass, og yderligere offentlig finansiering er usandsynlig. Private aktører har ikke nogen særlige incitamenter til at blive inddraget, da Europass ikke giver nogen umiddelbar økonomisk fordel.

3. KONKLUSIONER

En af de mest presserende udfordringer som medlemsstaterne står over for i dag på baggrund af en faldende arbejdsstyrke og en træg økonomisk vækst er at modernisere deres uddannelsessystemer og at forbedre deres udbud af færdigheder for bedre at kunne opfylde arbejdsmarkedets behov. Europass bør bidrage til at imødegå disse udfordringer og bør styrkes i overensstemmelse hermed i de kommende år.

Resultaterne og anbefalingerne i den eksterne evaluering bekræfter, at Europass skal fastholde sin vigtige rolle med hensyn til fremme af mobilitet og sammenlignelighed af færdigheder og kvalifikationer. De foreslåede forbedringer omfatter også bedre rationalisering og mainstreaming af Europass-dokumenter for at forbedre samordningen med andre europæiske referenceredskeber og målrettede vejledningstjenester knyttet til Europass-instrumenter, hvorved tværnational mobilitet, anerkendelse af kvalifikationer og jobsøgning bliver støttet. Frem for alt bør Europass blive et mere fleksibelt og brugervenligt redskab, der bør udnytte potentialet i moderne teknologi til hele tiden at udvikle sig i takt med brugernes behov. Det skal beholde eksisterende brugere og tiltrække nye, navnlig lavtuddannede personer. For at opnå dette kan der være behov for et nyt retsgrundlag for Europass, der kan gøre det muligt at lave regelmæssige ajourføringer og tilpasninger af disse redskaber.

Med henblik på at øge Europass' støtte til lærende og arbejdstagere, der ønsker at påvise deres færdigheder og kompetencer, bør følgende udviklingsmuligheder navnlig overvejes:

- **Bedre synergieffekter mellem Europass og andre europæiske initiativer** — På trods af Europass' overordnede succes kan vejledningen, om hvordan man bruger Europass-redskaberne, forbedres og styrkes gennem bedre koordinering med tjenester, som giver karrierevejledning samt gennemsigtighed og anerkendelse af kvalifikationer, med henblik på at nå en større målgruppe og skabe større merværdi. Dette synes at være særlig relevant for de grupper, der har de største problemer med at anvende Europass, som f.eks. lavtuddannede og arbejdsløse. I et fremtidigt europæisk område for færdigheder og

kvalifikationer kunne Europass fokusere på at levere informationstjenester og interaktive gennemsigtighedsredskaber for færdigheder og kvalifikationer, hvilket ville give én enkelt indgang til de forskellige europæiske netværk, informationstjenester og andre redskaber, der på nuværende tidspunkt handler om færdigheder og kvalifikationer. Dette ville gøre det muligt for lærende og arbejdstagere at gøre bedre brug af EU's gennemsigtigheds- og anerkendelsesredskaber, der derved også vil blive bedre kendt blandt institutioner og virksomheder og derfor mere effektive. En samling af disse ressourcer bør lede til effektivitetsgevinster og gøre det muligt at integrere ressourcer med deres modparter på nationalt plan. Desuden vil dette sandsynligvis bidrage til en langt større fremme og gennemførelse af Europass-redskaber blandt de forskellige interessenter i hele det enkelte fusionerede tjenestenetværk, der vil være en følge heraf.

- **Europass som redskab til at fremme fleksible læringsforløb** — Der er et klart behov for at tilpasse de nuværende Europass-redskaber til mere fleksible læringsforløb rettet mod lærende, som opfylder behovene hos enkeltpersoner. Den reviderede ramme bør være smidig nok til på passende vis at integrere nye udviklinger og teknikker inden for uddannelse og erhvervsuddannelse, herunder på IKT-området. I øjeblikket er der to sektorer, hvor disse behov synes mest presserende:

a) Europass har to forskellige redskaber til at give supplerende oplysninger om læringsresultater: tillægget til eksamensbeviser for kvalifikationer fra videregående uddannelser og tillægget til erhvervsuddannelsesbeviser. Det er værd at undersøge, om et enkelt dokument kunne lede til en fælles forståelse af kvalifikationsbeviser udstedt i enhver sektor for almen uddannelse eller erhvervsuddannelse og fremme interoperabiliteten mellem de europæiske meritoverførselssystemer, såsom ECTS og ECVET, mellem forskellige niveauer inden for henholdsvis almen uddannelse og erhvervsuddannelse og mellem landene.

b) Registreringer af færdigheder opnået gennem enhver ikke-formel eller uformel læringsproces, herunder gennem onlineuddannelser: Det er kun Europass-mobilitetsdokumentet, der i dag giver mulighed for at registrere færdigheder opnået inden for ikke-formelle rammer i udlandet. I overensstemmelse med Rådets henstilling om validering af ikke-formel og uformel læring bør Europass gennemgås, således at færdigheder, der er erhvervet gennem ikke-formel eller uformel læring, med eller uden mobilitet, kan identificeres og dokumenteres, herunder gennem færdighedstest. På grundlag af det forberedende arbejde, der allerede er foretaget af Kommissionen med henblik på et potentielt nyt dokument kaldet "Europass experience" (erfaringer med Europass), bør denne nye mulighed støtte de europæiske retningslinjer for validering af ikke-formel og uformel læring. Disse nye funktioner ville også være relevante for initiativerne om ungdomsgarantien og praktikophold²².

Den måde, hvorpå certifikater, som skabes gennem ungdomspasmekanismen, registreres i Europass, bør også undersøges for at undgå overlapninger. Yderligere arbejde er også nødvendigt for at analysere, hvordan nye gennemsigtighedsredskaber, som f.eks. "open badges" skabt af den nye certificeringsprocedure for digital læring,

²² Se også <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1006&langId=da>.

bør integreres i eller supplere Europass. Endelig bør funktionelle og avancerede IKT-færdigheder være mere synlige i Europass-CV'et.

- **Forbedring af Europass' interoperabilitet med EU-redskaber for jobmatching** — Forskellige tekniske standarder hindrer i øjeblikket en øget konvergens mellem nogle af de EU-redskaber, som jobsøgende bruger. Der er behov for en yderligere indsats for at knytte Europass-CV-redskabet og det nye europæiske kvalifikationspas med Eures-CV-databasen og private arbejdsformidlingsredskaber, vejledningsredskaber og valideringcentres redskaber samt færdighedsevalueringsredskaber. Det bør også undersøges, om anerkendelsen af erhvervsmæssige kvalifikationer i en medlemsstat, herunder når den er opnået gennem den nye europæiske erhvervspasprocedure, kan forbindes med Europass.

Som nævnt sættes der i "Nytænkning på uddannelsesområdet" fokus på den rolle, som uddannelse og færdigheder har som centrale strategiske aktiver for økonomisk vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse. Et af forslagene i "Nytænkning på uddannelsesområdet" er at undersøge yderligere synergier og konvergens af eksisterende EU-gennemsigthedsredskaber og EU-redskaber til anerkendelse af færdigheder og kvalifikationer for at skabe et europæisk område for færdigheder og kvalifikationer, hvilket vil give alle mulighed for at færdes frit og få deres kompetencer og kvalifikationer hurtigt anerkendt med henblik på yderligere læring og blive forstået og vurderet af arbejdsgiverne på relevant vis.

Kommissionen vil drøfte konklusionerne i denne rapport med de relevante berørte parter i den offentlige debat, der vil finde sted i vinteren 2013/2014 om det europæiske område for færdigheder og kvalifikationer. På baggrund af konklusionerne i denne debat om Europass-rammen og en konsekvensvurdering kan Kommissionen foreslå en gennemgang af det nuværende retsgrundlag for Europass — Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 2241/2004/EF af 15. December 2004.